

Geachte Bestuurder, Volksvertegenwoordiger,

De plaatsing van Windturbines op Land werd in de verkiezingsthema's al voorzichtig behandeld. Nederland is een dichtbevolkt land en plaatsing van turbines geeft veel hinder en weerstand in alle regio's van Nederland, ook al uit zorg voor ons landschap. In dit kader hebben wij **goed nieuws**.

In het kader van het Klimaatakkoord heeft Nederland zich doelen gesteld voor Windenergie op zee, en Duurzame-Energie-op-Land. De doelstellingen voor Wind op Land en Zon op land worden gezamenlijk ingevuld binnen het RES programma (Regionale Energiestrategie). Inmiddels zijn er zoveel vergunningen en subsidietoekenningen afgegeven voor windmolens op land, dat we de **2030 doelstelling voor Wind op Land al hebben gerealiseerd!**

Additionele windenergie kan geheel worden ingevuld op zee. In het kader van het Noordzee-akkoord is al voldoende ruimte vrij gemaakt voor de gehele Nederlandse windambitie tot 2050 (42 GW). Maar volgens het PBL is er op onze Noordzee zelfs ruimte voor 76 GW wind, dat voorziet in het 4-voudige van de huidige elektriciteitsbehoefte. Ook een verhoging onlangs van de doelstelling 2030 met extra 10 GW wordt door onze Minister al geheel op de Noordzee geplaatst. Daar waait het vaker, harder en de windturbines zijn veel groter. **Wind-op-zee is inmiddels de goedkoopste vorm** van duurzame energie.

Het kleine potentieel van wind op land is hiermee slechts 5% van wat op de Noordzee goedkoper kan, en daar zonder hinder. Wat gemeenten nu overwegen binnen hun gemeentegrenzen kan met gemak bijgeplaatst worden op de Noordzee. Er is geen enkel argument meer om windturbines op land te plaatsen. We exporteren tomaten en importeren Mercedesen. **Waarom moeten we dan wel per gemeente zelfvoorzienend zijn in kWh** uit windparken op land? Het is in goede ruimtelijke ordening soms beter om te stellen dat er in een gemeente geen te verantwoorden locatie voor een windpark mogelijk is. Nadelen voor omwonenden en het landschap wegen niet op tegen de mogelijkheden op onze Noordzee.

We ondersteunen de energietransitie en er is nu een betere optie. Nu wij de klimaatakkoord doelstellingen voor wind-op-land hebben gehaald, is het nu het juiste moment om te komen tot een energiestrategie op nieuwe inzichten. NLVOW pleit dan ook voor een **moratorium voor wind-op-land**. Wij roepen u daarom op om per direct geen vergunningen meer af te geven voor windturbines op land. Door op zee ruim baan te geven aan de energietransitie behouden we een leefbare omgeving voor onszelf en onze kinderen. De daar behaalde Certificaten van Oorsprong van groene energie kunnen ten goede komen van gemeenten en regio's.

Zie het bijgaand **Persbericht** en een uitvoerige onderbouwing met officiële cijfers in een **Achtergronddocument** op <https://www.nlvow.nl/actueel/moratorium-voor-wind-op-land>

met vriendelijke groeten,

Jan Jaap Tiemersma, Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW),
janjaap.tiemersma@nlvow.nl, 0653-146014

Correspondentieadres: Secretaris NLVOW, M. Veldhuis-Lebbink,
Kuipersmaat 21, 7381 AV Klarenbeek

Klimaatakkoord doelstelling wind-op-land behaald

Tijd voor een moratorium op wind-op-land

Landelijke protestmanifestatie: zaterdag 8 mei Amsterdam

De 35 TWh **klimaatakkoorddoelstellingen** voor grootschalige zon en wind-op-land zijn reeds behaald op basis van de bereken methode van het **Planbureau voor de Leefomgeving** indien de resultaten tot en met 2020 worden meegeteld. De meeste **politieke partijen** pleiten in hun verkiezing programma voor een moratorium voor wind-op-land na het halen de doelstelling. Ook **overheidsadviseurs** en beleidsdocumenten raden een verdere verhoging van de wind-op-land doelstelling af.

Actiegroep **Windalarm** en de **NLVOW**, de belangenvereniging voor omwonende van windparken, pleiten voor een moratorium voor wind-op-land. De **negatieve effecten** voor mens, natuur en landschap zijn te groot en alternatieven zijn aanwezig. Een verdere verhoging van de duurzame energie opwek doelstelling kan op zee plaatsvinden.

Doelstelling gehaald

- In het klimaatakkoord is een **doelstelling voor zon en wind-op-land** van 35 TWh in 2030 afgesproken. Deze wordt momenteel ingevuld binnen het National Programma Regionale Energiestrategie (NPRES).
- Het **Planbureau voor de Leefomgeving** (PBL) houdt op basis van een heldere binnen het klimaatakkoord afgesproken methode bij of deze doelstelling is gehaald. Hierbij wordt de **bestaande opwerkcapaciteit** opgeteld bij de reeds **vergunde én gesubsidieerde projecten**.
- Op basis van deze gegevens, die door het CBS en RVO zijn gepubliceerd, komen we tot de conclusie dat de **Klimaatakkoorddoelstellingen voor zon en wind op land** al zijn gehaald indien ook de SDE subsidieronde 2020 wordt meegeteld. Daarbij gaan we ervan uit, conform advies PBL, dat 60% van de al gesubsidieerde zonprojecten wordt gerealiseerd. Bovenstaande wordt bevestigd door Dr. Ir. Martin Visser, lector energietransitie bij de Hanzehogeschool.
- Een **gedetailleerde onderbouwing** van onze stelling is te vinden in het document “**moratorium wind-op-land**”.

Tijd voor een moratorium voor wind-op-land

- Wind-op-land leidt in het dichtstbevolkte land van Europa tot **ernstige geluidsoverlast** en daaraan gerelateerde gezondheidsschade voor tienduizenden (mede)mensen. Het beperkt de **ruimte voor natuur** en **woningbouw**.
- Wij pleiten voor een **directe stop op de verdere uitrol van wind-op-land** gezien de nadelen voor mens, natuur en landschap. Wij roepen de **politiek** op de voorkeurskeuze van Bestemming Parijs, de Nationale Omgevingsvisie, en die van **de bevolking** op te volgen en de verdere planning van wind-op-land per direct stop te zetten.

- Bijna alle **politieke partijen** hebben goed geluisterd naar de burgers en in hun verkiezingsprogramma geen verdere verhoging van de doelstellingen voor wind-op-land voorzien. Alle **focus is op wind-op-zee**.
- Dit pleidooi voor het moratorium op de verdere groei van wind en zon op land wordt ondersteund door het recente (januari 2021) rapport van de studiegroep Klimaatopgave Green Deal “**Bestemming Parijs**” in Annex 5: Beleidsopties (o.l.v. Van Geest), dat stelt “*Hoewel extra hernieuwbare elektriciteit via wind en zon op land technisch mogelijk is, kleven er grote onzekerheden en bezwaren aan.*”
- Ook verdere **verhoging van de doelstelling** voor duurzame elektriciteit **na 2030** kan veel beter worden ingevuld, o.a. door meer wind-op-zee en zon-op-dak. **Wind-op-zee** is inmiddels de goedkoopste vorm van duurzame energie, heeft een minimale impact op de visserij en gaat goed samen met de ecologische versterking van de Noordzee. Er is **planologisch voldoende ruimte** geschapen binnen het Noordzee akkoord (PBL). Het opwek potentieel op zee is dermate groot, dat er **geen toevoeging van wind op land meer nodig** is.

Onderbouwing en nadere informatie

- Zie ook onze campagne video: www.windalarm.org/video
- Onderbouwing in **position papers**:
[wind-op-land-moratorium](#)
[wind-op-zee](#)
[geluid-en-gezondheid](#)

Windalarm

Naast het voorkomen van de plaatsing van windturbines bij woonwijken in Amsterdam en omgeving heeft **Windalarm** een landelijke campagne met als doel een moratorium op wind-op-land en meer wind-op-zee. Zij werkt hierbij samen met groepen uit heel Nederland. Windalarm is voor een versnelde energietransitie om de klimaat crisis aan te pakken. Informatie via www.windalarm.org, Naut Kusters, 06 488 05 475, pers@windalarm.org

NLVOW

De **NLVOW** (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines) komt op voor de belangen van (toekomstige) omwonenden van windparken of windturbines. We zien het als onze missie om deze groep zoveel mogelijk een volwaardige stem te geven wanneer zij met plannen voor een park of turbines geconfronteerd worden. Informatie via www.nlvow.nl, Jan Jaap Tiemersma, 0653-146014, info@nlvow.nl